

แคป่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Dolichandrone serrulata* (DC.) Seem.

วงศ์ : Bignoniaceae

ชื่ออื่น : แตงเถิดถวา แคขาว (เชียงใหม่) แคทราย (นครราชสีมา) แคแฉ แคผ้อย (ภาคเหนือ)
แคป่า (ร้อยเอ็ด ลำปาง) แคพู่ฮ้อ (ลำปาง) แคยอดดำ (สุราษฎร์ธานี) แคยาว แคอาว
(ปราจีนบุรี)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น ไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลางผลัดใบ สูง 10-20 เมตร ลำต้นตรงมักแตกกิ่งต่ำ เปลือกสีน้ำตาลอมเทาและมีประสีดำขาว เปลือกเรียบหรือแตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ ทั่วไป เปลือกในสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลืองอ่อน เรือนยอดเป็นพุ่มรูปไข่ค่อนข้างทึบกิ่งอ่อน เกลี้ยง มีช่องระบายอากาศทั่วไปกิ่งแห้งออกสีดำ

ใบ เป็นช่อ ช่อใบติดตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ช่อใบรูปขนนก ยาว 12-35 เซนติเมตร ใบช่อหนึ่งๆ มีใบย่อยรูปรีหรือ รูปรีแกมรูปไข่กลับ 3-7 ใบ ใบย่อยจะติดตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ส่วนปลายสุดของช่อใบจะเป็นใบเดี่ยวๆ ยาว 5-10 เซนติเมตร กว้าง 3-5 เซนติเมตร โคนใบสอบและเบี้ยว ปลายใบสอบเรียวแหลม เนื้อใบบางเกลี้ยง เส้นแขนงใบมี 5-7 คู่ มีตุ่มหูดรูปรี่ๆ ตามยาว เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบทางด้านท้องใบ ขอบใบหยักตื้นๆ หรือเรียบ ก้านใบย่อยยาว 1-3 เซนติเมตร

ดอก ดอกโตสีขาว รูปแจกันทรงสูงหรือรูปแตร ออกรวมกันเป็นช่อสั้นๆ ตามปลายกิ่ง ช่อดอกแบบติดดอกสลับ ยาว 2-3 เซนติเมตร แต่ละช่อมีดอกอยู่รวมกัน 3-7 ดอก กลีบฐานดอกทรงรูปกรวย ยาว 3-5 เซนติเมตร ปลายด้านหนึ่งจะเป็นจงอยผิวกลิ้ว โคนกลีบดอกติดกันเป็นหลอดรูปทรงกระบอกตอนครึ่งล่างส่วนครึ่งบนจะบานโป่งออก ทั้งหมดยาว 11-19 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 5 กลีบ แผ่กว้างตั้งฉากกับตัวหลอด เมื่อบานเต็มที่กว้างถึง 8 เซนติเมตร ผิวกลิ้วและขอบกลีบจะย่นเป็นริ้ว เกสรตัวผู้มี 2 คู่ สั้นหนึ่งคู่และยาวหนึ่งคู่ ติดอยู่โคนผนังกลีบดอกด้านใน รังไข่รูปขอบขนานภายในมี 2 ช่อง แต่ละช่อมีช่ออ่อนมาก

ผล เป็นฝักชนิดเปลือกแข็ง 2 ชั้น รูปขอบขนาน ปลายแหลมยาวถึง 85 เซนติเมตร กว้าง 1.2-2 เซนติเมตร ฝักคดโค้งหรือบิดไปมา ผิวหนา เรียบและแข็งเป็นแผ่นหนึ่ง จะมีจุดประสีอ่อนกว่าสีพื้นทั่วไป

เมล็ด แบบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า บาง เรียงตัวตามความยาวของฝัก มีเยื่อบางๆ ติดบริเวณหัวและท้ายของเมล็ดคล้ายปีก ยาว 2.2-2.8 เซนติเมตร กว้าง 5-8 มิลลิเมตร

นิเวศวิทยาและการแพร่กระจาย เจริญเติบโตได้ดีในดินทุกชนิด พบมากในที่ลาดเชิงเขา